

Hvorfor skal man lære at læse ?

Rosemarie: Så er det let, når man bliver stor.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Josefine: Så kan man læse alle mulige ting, hvis der står noget på gaden, man gerne vil læse.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Faye: Så bliver man meget klogere.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Esther: Hvis min far og mor ikke er der, kan jeg læse en bog, til de kommer tilbage.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Issa: Så man kan læse og skrive.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Asger: Hvis man har en god ven, der sender en besked, så kan man læse den.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Victor: Hvis man er i et center, og der står, man ikke må røre ved det, så er det en god ting, at kunne læse.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Marcus: Man skal læse 20 min om dagen.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Carla: Når man skal i seng, kan man læse godnathistorie for sig selv.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at
læse ?

Max: Hvis der er nogen, der har
sendt et postbrev, og moren
og faren er flyttet, kan man
selv læse det.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Theodor: Fordi at min mor og far ikke hele tiden skal læse for mig.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Anton: Fordi man kan blive klog af det.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Victor: Hvis man er i et center, og der står, man ikke må røre ved det, så er det en god ting, at kunne læse.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Konrad: Hvis man keder sig rigtig meget, og ens mor og far ikke er hjemme til at muntre en op, så kan man bare læse.

EN LÆSEPOLITIK

Hvorfor skal man lære at læse ?

Maja: Hvad så – når der står noget
På døren, så kan man læse
Det.

EN LÆSEPOLITIK

Udgangspunktet...

- Læsevejlederuddannelsen
- Kommunale læsevejledermøder
- Kursus "Læsning i fagene"
- "Ej - hvad gør vi?"

SKOLEN PÅ LA COURS VEJ

LÆSEPOLITIK

1. UDGAVE MAJ 2009 METTE HENRIKSEN, MAX ULRICH LARSEN OG MARTIN HOLM

KÆRE KOLLEGER

Med den megen fokus på PISA undersøgelser og lignende, er det nær indeni omridet faglig læsning, der er sket ændringer i de Nye Fælles Mål. Som noget nyt er det ikke længere kun dansk lærerne, der skal varetage læseundervisningen. Det giver god mening.

Dermed er læsning ikke nævnt i de humanistiske fag, som historie, kristendomskundskab og samfundsfag. Det giver ikke så god mening.

På Skolen på La Cours Vej skal læsning være en del af alle boglige fag. Vi følger altså de Nye Fælles Mål, men stiller derudover også krav til, at lærerne i de humanistiske fag forholder sig til læsning. Det skal ikke ses som en ekstra byrde, men som en hjælp til at få det optimale ud af undervisningen.

Når det er sagt, så skal der ikke være nogen tvivl om, at det at implementere noget nyt altid vil kræve en ekstra indsats i begyndelsen. Mange af os vil være nødt til at ændre i vores praksis. Med praksistexten fremlægger vi nogle tanker om, hvordan vi vil have tingene gjort.

Hvis noget nyt skal have en chance for at blive en del af vores måde at gøre tingene på, er vi nødt til at være medejer på at ændre i vores praksis.

Det er således nu sådan, at det er dansk lærerne, samt lærerne i naturfagene (matematik, geografi, biologi, natur/teknik og fysik/kemi), der skal varetage læseundervisningen.

Eleverne skal beherske litteraturlæsningsniveau, der sætter dem i stand til at anvende læsning funktionelt i deres læringsprocesser.

Med en læsepolitik vil vi opnå, at tilgængeligheden af litteratur i skolen fremmer en naturlig progression gennem hele skoleforløbet.

Læsepolitikken skal fungere som et redskab til at sikre, at eleverne gennem hele deres skoleforløb udvikler læsehvaner og læsegilde som grundlag for oplevelser, indsigter og personlig udvikling.

Eleverne skal beherske litteraturlæsningsniveau, der sætter dem i stand til at anvende læsning funktionelt i deres læringsprocesser.

Med en læsepolitik vil vi opnå, at tilgængeligheden af litteratur i skolen fremmer en naturlig progression gennem hele skoleforløbet.

Læsepolitikken skal fungere som et redskab til at sikre, at eleverne gennem hele deres skoleforløb udvikler læsehvaner og læsegilde som grundlag for oplevelser, indsigter og personlig udvikling.

Læsning er en vigtig del af vores skoleforløb. Vi vil have alle elever til at læse og forstå litteratur. Læsning er en vigtig del af vores skoleforløb. Vi vil have alle elever til at læse og forstå litteratur.

LÆSEPOLITIKKEN INDEHOLDER:

- Afbalanceret til bredden i læsningen i læsningens væsentlige for hver klasse
- Læsepolitik for, hvordan læsning bliver en del af de planer i alle boglige fag
- Læsepolitik for, hvordan læsning bliver en del af skoleforløbet gennem hele skoleforløbet
- Procedurer for evaluering af læseundervisningen efter hvert klassetrin, således at progressionen sikres
- Flersidigt fagligt samarbejde mellem alle skoleforløbene
- Værktøjskassen til læseundervisningen
- Læsevejledernes rolle

INDHOLD

OM LÆSNING	2
INDKØBEN	6
BELESTNINGEN	14
UDKØBEN	20
STÅTIDER	25
ÅRSPLANERNE	27
LÆSEVEJLEDEREN	28

Hvorfor en læsepolitik?

- Ministerielle krav
- Vores syn på læsning
- Gøre læseundervisning overskuelig for den enkelte lærer i det enkelte fag
- Sikre kontinuitet i læseundervisning
- Progression i den enkelte elevs læseudvikling

Den interaktive læsemodel

Hvorfor en læsepolitik?

- Ministerielle krav
- Vores syn på læsning
- Gøre læseundervisning overskuelig for den enkelte lærer i det enkelte fag
- Sikre kontinuitet i læseundervisning
- Progression i den enkelte elevs læseudvikling

LÆSNING I 4. KLASSE

MÅL FOR LÆSNING I FAGENE

Matematik (fra Nye Fælles Mål)

1. læse enkle faglige tekster samt anvende og forstå informationer, som indeholder matematiske faglige udtryk
2. læse, beskrive og tolke data og informationer i tabeller og diagrammer
3. løse matematiske problemer knyttet til en kontekst, der giver mulighed for kreativt tænkning, egne repræsentationer og erhvervet matematik videns og kulturen

Natur/teknik (fra Nye Fælles Mål)

1. arbejde hensigtsmæssigt med forskellige undersøgelsesmetoder og udstyr indendørs og udendørs samt anvende faglig læsning

Historie og kristendomskundskab (lokale mål)

1. eleverne skal kunne forstå og genkende den berettende teksttype
2. eleverne skal kunne skelne mellem fakta-fiktion-fiktion

3. eleverne skal være bevidste om deres udbytte af læsningen
4. eleverne skal have kendskab til væsentlige ord og begreber inden for fagets terminologi
5. eleverne skal kunne fastholde det væsentlige i en tekst ved hjælp af stikord, resumé og tidslinje

EVALUERING

Dansk lærer tager SL 40 og ST4 på bekymrings-elever i maj.

FASTE TILTAG

Læsehånd: en halv times læsning hver dag om morgenen i perioden fra uge 43 - 51.

LOKAL PRÆCISERING OG IDEER TIL HVORDAN MÅLENE NÅS

Matematik

3) Lær eleverne at bruge procesnotater ved tekststykker. Se eksempel på: <http://www.undervis.dk/teksttyper/processnotater.html>

Natur/teknik

1) På dette klassetrin vil det være en god idé fra begyndelsen at have fokus på nye, centrale ord og begreber. I samarbejde med fagene kristendomskundskab og historie kan det anbefales at lave en fagernes ordbog. Lav en mappe til hver elev, der er fyldt med en masse ikke udfyldte ordkendskabskort. Hver gang eleverne støder på nye, vigtige, centrale begreber i fagene udfyldes et ordkendskabskort. Ved årets afslutning vil eleverne have en rigtig god samling af vigtige begreber. Pas på med at bruge det for ofte, det er ret tidskrævende. Et eksempel på et ordkendskabskort kan ses på: <http://www.undervis.dk/teksttyper/ordkendskabskort.html> I naturfaglige tekster vil der også forekomme mange sammensatte ord. Det kunne være anvendelses, anvendelses, hjerte-kar og så videre. En god

huskeregel for eleverne vil være, at sammensatte ord læses forfra, men forstå bagfra. Et hjerte-kammer er altså et kammer i hjertet! Lær eleverne denne tankegang.

Historie og kristendomskundskab

1) Den berettende teksttype er forholdsvis enkel i sin opbygning, og det vil være en god idé at eleverne forstår opbygningen af en berettende tekst og formålet med at læse den – altså hvad det forventes at de kan, når de har læst en sådan tekst. Lær eleverne at benytte notateteknikken tidslinje i forbindelse med læsningen af disse tekster. I begyndelsen gøres det bedst ved, at du som lærer laver tidslinjerne på tavlen, og indledningsvis måske selv finder oplysningerne i teksten, mens eleverne skriver med i deres hæfter. Gradvist kan eleverne bidrage med oplysninger til tidslinjen. Se beskrivelse af berettende tekster på: <http://www.undervis.dk/teksttyper/berettende.html> ved at følge et link på denne side fremgår det også, hvordan en tidslinje kan laves.

2) Lær i *Ind i historien* er der store dele fiktion. Formålet er naturligvis at gøre teksterne spændende at læse, men det er vigtigt, at eleverne fra begyndelsen

kildekritisk til teksterne. Samtal med eleverne om denne skelnen mellem fiktion, fakta og fiktion. Lad eventuelt eleverne mundtligt uddrage det historiske indhold af faktions-teksterne.

3) Dette kan gøres ved at benytte VOL modellen. Før eleverne begynder at læse skriver de ned, hvad de ved i forvejen om emnet og hvad de ønsker at lære ved at læse teksten. Ved endt læsning skriver de ned, hvad de nu har lært. Se eksempel på VOL model på: <http://www.undervis.dk/teksttyper/vol.html>

4) Lav en fagernes ordbog – se under natur/teknik herover

Natur/teknik (fra Nye Fælles Mål)

1. arbejde hensigtsmæssigt med forskellige undersøgelsesmetoder og udstyr indendørs og udendørs samt anvende faglig læsning

Historie og kristendomskundskab (lokale mål)

1. eleverne skal kunne forstå og genkende den berettende teksttype
2. eleverne skal kunne skelne mellem fakta-fiktion-fiktion

3. eleverne skal være bevidste om deres udbytte af læsningen
4. eleverne skal have kendskab til væsentlige ord og begreber inden for fagets terminologi
5. eleverne skal kunne fastholde det væsentlige i en tekst ved hjælp af stikord, resumé og tidslinje

Natur/teknik

1) På dette klassetrin vil det være en god idé fra begyndelsen at have fokus på nye, centrale ord og begreber. I samarbejde med fagene kristendomskundskab og historie kan det anbefales at lave en fagernes ordbog. Lav en mappe til hver elev, der er fyldt med en masse ikke udfyldte ordkendskabskort. Hver gang eleverne støder på nye, vigtige, centrale begreber i fagene udfyldes et ordkendskabskort. Ved årets afslutning vil eleverne have en rigtig

Historie og kristendomskundskab

1) Den berettende teksttype er forholdsvis enkel i sin opbygning, og det vil være en god idé at eleverne forstår opbygningen af en berettende tekst og formålet med at læse den – altså hvad det forventes at de kan, når de har læst en sådan tekst. Lær eleverne at benytte notateteknikken tidslinje i forbindelse med læsningen af disse tekster. I begyndelsen gøres det bedst ved, at du som lærer laver tidslinjerne på tavlen, og indled-

kildekritisk til teksterne med eleverne om den skelnen mellem fiktion, fakta og fiktion. Lad eventuelt eleverne mundtligt uddrage det historiske indhold af faktions-teksterne.

3) Dette kan gøres ved at benytte VOL modellen. Før eleverne begynder at læse skriver de ned, hvad de ved i forvejen om emnet og hvad de ønsker at lære ved at læse teksten. Ved endt læsning skriver de ned, hvad de nu har lært.

Hvorfor en læsepolitik?

- Ministerielle krav
- Vores syn på læsning
- Gøre læseundervisning overskuelig for den enkelte lærer i det enkelte fag
- Sikre kontinuitet i læseundervisning
- Progression i den enkelte elevs læseudvikling

Progression

Mål - Historie og kristendomskundskab (lokale mål)	Ideer til at nå målene
4.Årgang 1. eleverne skal kunne forstå og genkende den berettende teksttype	Introduktion af berettende teksttype – tekstens opbygning og læseformål : www.undervis.dk Lær eleverne at benytte notatteknikken tidslinje – med lærerhjælp
5.Årgang	Fortsat fokus på berettende teksttype Eleverne bør nu kunne anvende tidslinje selvstændigt Introducer notatteknikken to-kolonnenotater med lærerhjælp
6.Årgang	I arbejdet med den berettende teksttype bør det nu kunne kræves af eleverne, at de ved lektielæsning tager hensigtsmæssige notater enten i form af tidslinje eller to-kolonnenotat

Læsepolitikens indhold...

- Fælles forståelse af læsning og skolens syn på læsning
- Fælles mål og lokale mål
- Fagenes sproglige kendetegn og forskelligheder
- Teksttyper og notatteknikker
- Forslag til arbejde med forskellige læsestrategier
- Retningslinjer for implementering af læsning i årsplaner
- Tilhørende hjemmeside hvor læreren kan søge viden og inspiration – www.undervis.dk

Perspektiver

- Foldere
- Læsebånd på skolen fra uge 43-51
- Læsepolitik – Idébank

